

NIFRO

NYHETER

5: 2021
SEPTEMBER/OKTOBER

SISTE NYTT FRA NIFRO

LEDER: EN SPENNENDE HØST FOR ROM-SEKTOREN

I skrivende stund har vi allerede passert midten av oktober, og det politiske landskapet i Norge er endret. Valget i september gav som kjent et tydelig rød-grønt flertall, og etter regjeringssonderinger og påfølgende forhandlinger på Hurdalsjøen har vi nå fått en regjering på plass, utgått fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet. Vi takker den avgående regjeringen for godt samarbeid, og ønsker den nye velkommen. En særlig velkomst til vår nye Næringsminister, Jan Christian Vestre, som ser ut til å være et svært spennende valg. Vår nye Forsvarsminister, Odd Roger Enoksen, har lang erfaring fra rikspolitikken – samtidig som hans erfaring som administrerende direktør for Andøya Space borger for solid kunnskap om og oppmerksomhet mot rom-sektoren. Dette er ikke minst viktig i en tid der vi ser stadig økende synergi mellom sivil og militær utnyttelse av rommet. Også på Stortinget skal nye folk på plass; i skrivende stund er stortingskomiteene ennå ikke etablert, men NIFRO ser frem til et godt samarbeid med stortingspolitikere også.

NIFRO gratulerer Andøya Space med grønt lys: Den avtroppende Solberg-regjeringen gav fredag 8. oktober endelig klarsignal for etableringen av basen på Andøya. Andøya Spaceport får til sammen 365 millioner kroner for å etablere oppskytingsbasen for småsatellitter. Dette er særdeles gledelig.

Den avtroppende regjeringen la frem sitt siste statsbudsjett tirsdag 12. oktober. På rom-området inneholdt statsbudsjettet ingen nevneverdige overraskelser. Skuffende var det at posten for Nasjonale følgemidler ikke er øket ut over regulær inflasjonsjustering. NIFRO har gjentatte ganger påpekt viktigheten av denne posten for innovasjon og gründer-virksomhet innen sektoren, og vil følge opp denne saken videre gjennom behandlingen av statsbudsjettet i høst.

NIFRO har nå holdt sitt første ordinære, «fysiske» styremøte etter koronaen, og aktiviteten vender gradvis tilbake til det normale. Vårt første ordinære medlemsmøte på lenge er berammet senere i høst, hos Space Norway, og vi håper på stor interesse. Og planleggingen av Space Dinner, tirsdag 8. februar 2022, er i gang – selv om ingen detaljer er på plass, ut over at vi kan forvente at ESAs nye sjef, Josef Aschbacher, vil besøke Norge på den tiden og forhåpentlig stille som «keynote speaker». Detaljer om program og påmelding følger senere!

I skrivende stund er Stortinget i ferd med å etablere seg, med fordeling til komiteer og nært forestående komitehøringer i forbindelse med statsbudsjettet for 2022. Jeg er overbevist om at stadig flere også blant våre nye politikere vil få øynene opp for hvor viktig romsektoren er for Norge og hvilke muligheter den gir for norsk næringsliv dersom rammebetingelsene er riktige. NIFRO ser frem til å fortsette det politiske arbeidet opp mot Stortinget og regjeringsapparatet fremover.

Dette nyhetsbrevet fokuserer primært på hjemlige, norske nyheter sett fra et NIFRO-ståsted. Samtidig skjer det selvfølgelig mye på romsektoren også utenfor Norges grenser, og for den som vil holde seg oppdatert, kan jeg anbefale nyhetsbrevene fra European Space Policy Institute (ESPI). ESSPI Insights finner du via lenken [ESPI Insights - ESPI - European Space Policy Institute](#) . God lesning!

HURDALSPLATTFORMEN OM ROMVIRKSOMHET

Som kjent, la den tiltredende Gahr Støre-regjeringen onsdag 13. oktober sin regjeringsplattform, «Hurdalsplattformen». Når det gjelder rom-virksomhet, finner vi dette:

Side 13-14 (kapittelet «Et krafttak for industrien»): *Regjeringen vil (...)*

- *Legge til rette for en komplett norsk industriell verdikjede for rombasert infrastruktur og tjenester for småsatellitter.*
- *Satse på romindustrien, blant annet gjennom aksene Andøy–Narvik–Tromsø–Svalbard. Vi vil arbeide for et nasjonalt senter for jordobservasjon i Tromsø og et nasjonalt innovasjonssenter for rombasert virksomhet på Andøya, og utnytte næringspotensialet i at Andøya Spaceport nå realiseres.*

Dessuten står det en del mer generelt i innledningen til kapittelet som kan ha en viss relevans for vårt felt, eksempelvis:

«Det er et mål å legge til rette for at fremtidsrettet industri etablerer seg i Norge. For å få til dette må vi sikre bedre rammebetingelser og at norske naturressurser, herunder rimelig fornybar kraft, forblir et konkurransefortrinn for norsk industri. Staten skal i større grad bidra til at bedrifter kan utvikle og skalere industriell teknologi i Norge. Industrien skal møtes med strenge krav til utslippskutt, men samtidig kunne få hjelp til å gjennomføre kuttene der dette trengs.»

Dessuten står det også senere i Hurdalsplattformen, under kapittelet «Eit forsvar av og for folket» s 76:

Regjeringa vil (...):

- *Opprette eit fond for Andøy kommune på 250 millionar kroner. Dette skal ikkje føre til avkorting av andre tilskot til Andøy kommune eller hindre kommunen frå å få andre midlar til næringsverksemd. Regjeringa vil òg bidra til fleire arbeidsplassar og meir aktivitet i Andøy kommune, blant anna gjennom å styrkje romindustrien, leggje til rette for auka aktivitet i reiselivsnæringa og gjennomføre utbygging av Andenes hamn.*

NIFRO GRATULERER ANDØYA SPACE

NIFRO gratulerer Andøya Space med grønt lys: Regjeringen gav fredag 8. oktober endelig klarsignal for etableringen av basen på Andøya. Andøya Spaceport får til sammen 365 millioner kroner for å etablere oppskytingsbasen for småsatellitter. Nå kan Andøya bli den første basen av sitt slag på europeisk jord. Statsminister Erna Solberg sier Andøya kan bli et utstillingsvindu for norsk teknologi og en viktig kilde til muligheter for både næringsliv og arbeidstakere i Nord-Norge, og i resten av landet

– Det er en stor dag å være romfartsdirektør på i dag, sier direktør Odd Roger Enoksen. Han takker for tilliten fra regjeringen og sier at han er overbevist om at satsingen vil gi ringvirkninger langt utover Andøya og Norges grenser. – Vi har en mulighet som nasjon til å ta en rolle som romfartsnasjon i Europa. Nå er de klare for å gå i gang med byggingen av Andøya Spaceport. De har allerede signert avtaler med to store tyske selskap.

Andøya Space:

- Andøya Space, tidligere Andøya Space Center, Tidligere Andøya Rakettskytefelt, er et senter for oppskyting av forskningsraketter og slipp av vitenskapelige ballonger. I tillegg til oppskyting av vitenskapelige raketter omfatter virksomheten vitenskapelige ballonger, ubemannede fly, observatoriet Alomar, kunnskapsformidling gjennom Narom og Romskipet Aurora.
- Andøya Space Center satser på å etablere en oppskytingstjeneste for små satellitter som ytterligere vil utvide aktiviteten ved Andøya Space Center.
- Andøya Space Center er lokalisert i Oksebåsen på Andøya, som ligger 5 km sørvest for Andenes i Andøy kommune i Nordland fylke. I dag er det om lag 80 ansatte i Oksebåsen.
- Det nye oppskytingsanlegget skal ligge på Nordmela, på yttersiden av Andøya ca 35 km sørvest for Andenes.

- Anlegget er også utstyrt med en rekke bakkeinstrumenter som benyttes i utforskningen av det nære verdensrom. Det fokuseres særlig på den polare atmosfæren i høydeområdet mellom 70 og 2 000 kilometer.
- Den første raketten fra Andøya het Ferdinand 1, og ble skutt opp 18. august 1962 for å studere den polare ionosfæren. Oppdraget var et samarbeid mellom Norge, Danmark og USA. NASA støttet oppdraget med radar og telemetri-systemer. Siden den gang har det blitt flere tusen oppskytninger, både raketter og luftballonger ment for områder svært høyt oppe i atmosfæren.
- Andøya Spaceport er et datterselskap av Andøya Space og er 90 prosent eid av staten. Kongsberg-gruppen eier de resterende ti prosentene.

NIFROs president Onno Verberne er svært glad for dagens kunngjøring:

- Dette er en gledens dag for norsk romnæring. Dagens beslutning betyr et viktig steg fremover i arbeidet med å gjøre Norge til en romnasjon verden kan regne med, sier president Onno Verberne.

- Utbygging av Andøya Space har hatt en viktig plass i den nylig oppdaterte Romstrategien for Norge. NIFRO ser fram til at Stortinget sammen med den nye regjeringen nå følger opp Stortingsmeldingen og fortsetter arbeidet med å også iverksette de tiltakene som er rettet mot næringslivet, avslutter Verberne.

ROMNÆRINGENS ÅRLIGE HØYDEPUNKT: SPACE DINNER – BLIR I 2022 ARRANGERT TIRSDAG 8. FEBRUAR, PÅ GRAND HOTEL I OSLO.

Tidspunkt og tematikk er ikke klart enda, men sett av dagen allerede nå-

«Watch this Space»!

NIFRO MEDLEMSARRANGEMENT MED SPACE NORWAY ONSDAG 1. DESEMBER

Vi har endelig lagt bak oss en lang korona- tørke, med mange gode digitale møter og arrangementer. Nå har NIFRO gleden av å invitere til vårt første «ordentlige» medlemsmøte på nesten to år!

Møtet arrangeres i samarbeid med Space Norway i deres lokaler i Drammensveien 165 på Skøyen i Oslo. Tidspunktet er onsdag 1. desember kl 1400-1600. Her vil Space Norway orientere om sine aktiviteter og programmer – temaer som nok er av stor interesse for mange. Mer informasjon om Space Norway kan man finne på deres hjemmesider: <https://spacenorway.no/home/>

Mer detaljert informasjon og informasjon om påmelding vil bli sendt ut senere.

SPACE
NORWAY

NIFRO ETABLERER MENTOR-ORDNING I SAMARBEID MED ESA BIC NORWAY

NIFRO i samarbeid med ESA BIC ønsker å skape en mentorordning for romsektoren. Det overordnede målet er å styrke det norske økosystemet og samarbeidet mellom nye og etablerte aktører. Oppstartsbedrifter kan dra nytte av etablerte aktørers kompetanse og erfaring, mens mentorer får utfordret og videreutviklet sin egen kunnskap.

Mentorordningen kort oppsummert:

Mentorordningen har som mål å identifisere en rekke mentorer, altså ressurspersoner med erfaring fra rombransjen, og tilrettelegge for at mentorene kan veilede og dele sin kompetanse med norske start-ups. Hva en mentor kan hjelpe med vil variere fra case til case, men NIFRO og ESA BIC vil forsøke å matche mentor med start-ups basert på behov og kompetanse.

Format og struktur:

Mentorordningen vil være fleksibel med noen enkle rammer:

1. NIFRO og ESA BIC vil koble én eller flere mentorer med hver start-up.
2. Det legges opp til at mentor og start-up selv kan bestemme behov og tidspunkt for samtaler.
3. En mentor aksepterer å stille opp med minimum 12 timer veiledning i løpet av en halvårsperiode. Hvis det er behov for mindre eller mer veiledning lar vi det være opp til start-up og mentor å diskutere mulighetene for det.
4. Vi oppfordrer til åpenhet. Behov for NDAs (Non-Disclosure Agreements) og andre praktiske forhold vil det være opp til partene i ordningen å løse selv.
5. Det vil bli organisert et kick-off møte, hvor ordningen blir presentert, og vi vil involvere relevante aktører både for å dele perspektiv på utfordringer for start-ups i romsektoren, hva som skal til for å være en god mentor og hva som er viktig og tenkte på for start-ups som ønsker å maksimere nytten av ordningen.

Første runde:

Den første runden av mentorordningen vil være åpen for NIFRO og ESA BIC selskaper/partnere, med muligheter for å involvere andre i fremtidige runder.

Siden dette er første runde vil det trolig være behov for å gjøre justeringer etter hvert som vi bygger erfaring med hva som er nyttig og hva som ikke fungerer. Vi vil be alle deltakere om å ha dette i bakhodet og gjerne formidle dette til NIFRO og ESA BIC slik at vi kan forbedre ordningen over tid.

Hvem ønsker vi å invitere med som mentor?

Mentorer kan ha ulik kompetanse å dele med nye bedrifter. Teknisk, juridisk, organisatorisk og strategisk kompetanse er like høyt verdsatt. Det samme gjelder erfaring med kontraktsforhandlinger, sertifiseringer og større prosjekter med partnere.

De aktuelle oppstartsselskapene kan være i både oppstrøms- og nedstrømssegmentet. Noen er nyetablert mens andre har eksistert i et par år. Noen ser mot et rent kommersielt marked mens andre

sikter seg inn på sine første EU- og ESA-kontrakter. Dette betyr at de står overfor ulike muligheter og utfordringer hvor forskjellig type kompetanse er nyttig.

Vi ønsker mentorer som er villig til å sette seg ned med oppstartsbedriftene og bidra med sine perspektiv og erfaringer knyttet til de utfordringene og mulighetene bedriften står ovenfor.

Vi vil hovedsakelig henvende oss til NIFROs medlemsbedrifter for å finne mentorer, men vi inviterer også andre aktuelle og interesserte kandidater til å melde sin interesse.

Krav til start-ups for å benytte seg av mentor ordningen:

For å bli med i første runde er eneste krav at bedriften enten:

- 1) Er inkubert eller har vært inkubert i ESA BIC Norge eller
- 2) Er start-up medlem i NIFRO

Tentativ tidslinje for 2021-22:

1. november 2021: Søknadsvindu åpner for å vise interesse for start-ups og mentorer.

- Medlemsbedriftene til NIFRO kartlegger potensielle mentorer og gir tilbakemelding til Gunnar Heløe (Daglig leder, NIFRO)
- ESA BIC startups kartlegger utfordringer og potensielle mentorer de ønsker å komme i kontakt med, og gir tilbakemelding til Nils Haga i ESA BIC.

1. desember: Søknadsvindu stenger

10. januar 22: Vi formidler informasjon til påmeldte mentorer og start-ups

20. januar: kick off og første møte mellom mentor og start-up.

NIFRO-PRISEN 2022 ER LYST UT!

Vi minner igjen om denne prisen. Som tidligere år, er høsten sesong for utlysning av NIFRO-prisen til årets beste masteroppgave. Prisen deles ut i samarbeid mellom Andøya Space Education og NIFRO, og utdelingen skjer på NIFROs årskonferanse/Space Dinner 8. februar 2022.

Utlysningsteksten er en smule justert i forhold til tidligere år, og finnes nedenfor. Merk fristen, som er 31. oktober.

Invitasjon - kandidater til NIFRO-prisen 2022 for beste masteroppgave

NIFRO Prisen er norsk industriforum for romvirksomhets (NIFRO) sin pris til den beste masteroppgaven innen romvirksomhet og romteknologi.

Prisen er på kr 20 000 NOK, og har blitt delt ut siden 2013.

Prisen deles ut i samarbeid med Andøya Space Education på NIFRO sin årskonferanse i februar hvert år, hvor vinneren også inviteres til å gi en kort presentasjon.

Formålet med prisen er å:

- Motivere og oppmuntre master-studenter til ekstra innsats i å skrive gode masteroppgaver om romvirksomhet og romteknologi, med relevans for norsk romnæring.
- Styrke og formalisere samarbeidet mellom norsk romrelatert industri og utdanningssystem
- Bidra til nødvendig og økt rekruttering til norsk romvirksomhet
- Øke forståelsen for nytten av romvirksomhet som markedsskaper og innovasjonsskaper

Kriterier for nominasjon av kandidat er som følger:

- Oppgave må være levert ved et norsk universitet eller av en norsk student ved et utenlandsk universitet og omhandle romvirksomhet eller romteknologi.
- Oppgaven skal ha vært levert og bedømt mellom september 2020 til september 2021.
- Oppgaven må leveres med et sammendrag på 250 ord.
- Oppgaven skal være skrevet på norsk eller engelsk.
- Nominasjonsskjema må fylles ut korrekt og returneres innen søknadsfristen.
- Kandidatens nominasjon må være støttet av en professor som har veiledet eller bedømt mastergraden eller en representant for et NIFRO medlem. Støtte utvises i form av en signatur av nominasjonsskjemaet.

Kandidater blir bedømt på følgende kriterier:

- Utvist forståelse, refleksjon, modenhet og analytisk evne.
- Evne til å se oppgaven i overordnede systemsammenhenger.
- Nytteverdi for norsk romnæring.

Prisen for 2022 deles ut under Space Dinner tirsdag 8. februar 2022 – romindustriens årskonferanse, hvor vinneren får mulighet til å gi en kort presentasjon.

Nominasjonen må sendes til Andøya Space Education på epost til joran.grande@andoyaspace.no innen **den 31. oktober 2021.**

Følgende dokumenter skal sendes inn:

- Nominasjonsskjema for NIFRO-prisen 2022 (fås ved å kontakte Andøya Space Education)
- Masteroppgaven i PDF eller Word format
- Frivillig: De som ønsker kan legge ved sensors vurdering.

Spørsmål rettes til Jøran Grande på Andøya Space Education: joran.grande@andoyaspace.no

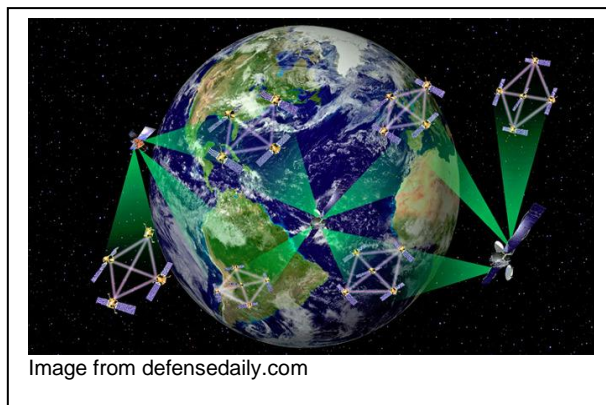
INTERESSANT ARTIKKEL "SITUASJONSFORSTÅELSE I DET NÆRE VERDENSROM. KONTROLL MED DEN ULTIMATE OVERHØYDEN

Nedenfor kan du finne lenke til artikkelen "Situasjonsforståelse i det nære verdensrom. Kontroll med den ultimate overhøyden".

Artikkelen er skrevet av Hans Morten Synstnes, fagsjef Strategi ved Norsk Romsenter og ble gitt ut hos Institutt for Forsvarsstudier som en «IFS Insights» i september.

Et kort sammendrag av artikkelen:

- Antall satellitter i de attraktive jordbanene vokser i et raskt tempo. Sikkerhetsmarginene minker i takt med at trafikkmengden og antall operatører vokser.
- Den intensiverte overvåkingen av rommet vokser frem i spenningsfeltet mellom sikker og bærekraftig bruk av rommet og rivalisering i romdomenet.
- USAs sivile og militære anstrengelser innenfor romovervåking er avgjørende for å opprettholde rollen som økonomisk og militær romhegemon.
- EUs streben etter autonomi innenfor alle deler av romdomenet forklarer unionens økte fokus på romovervåking.

Lenke til artikkelen:

<https://fhs.brage.unit.no/fhs-xmlui/handle/11250/2783618>

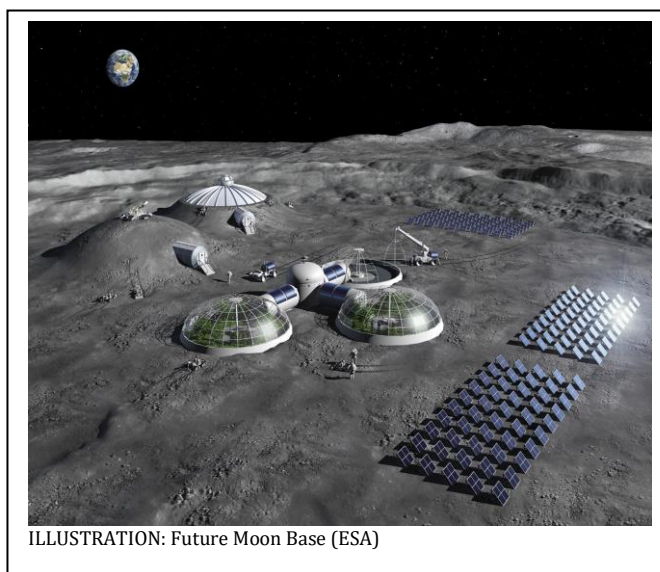
SPACEPORT NORWAY MED SPENNENDE ARRANGEMENTER I HØST

Spaceport Norway ved administrerende direktør Ole Dokka inviterer til spennende arrangementer i fem byer i høst, med start i Oslo onsdag 20. oktober. Vi sakser fra deres nettside:

«Etter en lang pause grunnet global pandemi, er vi klare til å komme tilbake!»

Spaceport Norway 2021 – the life sessions – er en serie med fem arrangementer i fem ulike byer høsten 2021, hvor vi ser nærmere på romfart og romvirksomhets relevans for livet på – og utenfor – jorden.

Vi starter med Oslo 20. oktober kl 17:00 på Mesh Community i Møllergata 6 og 8, der hovedtema er #exploration - hva som skjer på Månen, Mars og lenger ut i solsystemet. Nb! Det er begrenset med plass, vi planlegger fortsatt ihht til smittevern.

Noe av det du vil oppleve denne kvelden, er:

- foredrag om planene for Månen og Artemis-programmet de neste år, av måneeksperten James Carpenter fra European Space Agency (ESA)
- oppdatering fra det norske Rimfax-teamet, som nå har en radar på Mars som potensielt kan finne spor etter liv
- møte med en tegneseriekunstner som jobber med et stort fremtidsepos ingen før har sett
- en utstilling fra Høyskolen Kristiania, hvor du får anledning til være en del av juryen av arbeider som skal være med konkurransen "Art for Artemis",

Arrangert av ESA og Airbus.

Og mye mer!

Vi er tilbake, we want more Space – og vi håper å se deg i Oslo 20 oktober!

Spaceport Norway 2021 - the life sessions er støttet av Norsk Romsenter, og vil også ha arrangementer i Bergen, Trondheim, Bodø og Stavanger denne høsten.»

Påmelding til arrangementene kan gjøres gjennom Spaceport Norways nettsider:

<https://spaceport-norway.com/>

START NTNU MED REKRUTTERINGSARRANGEMENT I TRONDHEIM I FEBRUAR 2022

NIFRO har nylig kommet i kontakt med studentorganisasjonen Start NTNU i Trondheim. De arbeider med å fremme innovasjon og entreprenørskap blant studentene på NTNU, og planlegger nå en to-dagers konferanse i februar 2022 (dato ikke endelig fastsatt) med tema romfart. Kort fortalt vil konferansen inneholde en messe med stands, en case-konkurranse, og avsluttes med en bankett den siste kvelden. Målet er å skape et arrangement liknende spaceport, men som retter seg mer mot studenter. Vedlagt ligger deres prospekt for arrangementet, med mer informasjon om hva det går ut på.

Start NTNU vil gjerne ha med så mange av NIFROs medlemmer som mulig. Dette kan være i form av et samarbeid opp mot arrangementer, en stand på messen, eller foredrag på banketten. Alt er opp til hva dere føler dere har kapasitet til. Vi oppfordrer alle til å bli med, for å spre kunnskap og oppmerksomhet rundt norsk romindustri. Ta gjerne kontakt med dem personlig for ytterligere spørsmål. Jeg er innforstått at enkelte av medlemsbedriftene allerede er i kontakt med Start NTNU, andre kan kanskje forvente å bli oppringt av i løpet av de kommende ukene for en kort prat.

Etter NIFROs mening er dette et veldig positivt og spennende initiativ, som kan skape interesse for og rekruttering til næringen vår. Jeg oppfordrer derfor alle medlemsbedrifter som har mulighet til det, til å støtte opp!

Kontaktinfo:

Mail: vetle.storvik@startntnu.no

Telefon: +47 413 99 565

Les mer om StartSpace 2022 i deres presentasjon her:

211005 Prospekt
Start Space 2022.pdf

INVITASJON TIL Å GI INNSPILL TIL EUROPEAN DEFENCE FUNDS ARBEIDSPROGRAM FOR 2022-25

Nedenstående er nettopp mottatt fra EDF-teamet i Forsvarsdepartementet. Etter NIFROs mening er dette en gyllen mulighet til å påvirke EDF-programmet langsiktig og berede grunnen for satsingsområder som kan gi store muligheter for norsk industri. Merk fristene – den første er allerede 1. november. Det ville også være nyttig for NIFRO å bli informert om eventuelle satsingsforslag fra norske bedrifter. Du finner denne artikkelen og link til søknadsmal på nettsiden [Det europeiske forsvarsfondet](#)

Innspill EDF arbeidsprogram 2022-2025

Arbeidet med å spille inn norske forslag til EDF-utlysningene i 2023-2025 går i parallell med ferdigstilling av arbeidsprogrammet for 2022. Forsvarsdepartementet ønsker innspill for å kunne

fremme de beste forslagene, men også for å videreutvikle de nasjonalt og internasjonalt før de sendes inn til EU-kommisjonen. Et forslag til utlysning må ha støtte fra flere land og allerede fra starten av bør man ha dette i tankene når forslagene skrives, gjerne i dialog med nasjonale og/eller internasjonale samarbeidspartnere. Forsvarsdepartementet vil ta inn forslag løpende innenfor frister angitt nedenfor for å gi rom for videre dialog med andre lands myndigheter og videreutvikling av forslagene.

Tittel og et kort sammendrag (engelsk) spilles inn før **1. november**.

Ferdig utkast til utlysingsforslag som kan deles med andre aktører spilles inn innen **25. november**.

[Bruk denne malen for prosjektforslag.](#)

Send til fd-edf@fd.dep.no

UTLYSNING AV NASJONALE FØLGEMIDLER FOR 2022

Norsk Romsenter har nå lyst ut Nasjonale følgemidler for 2022.

Nasjonale følgemidler skal sette norske aktører i posisjon til å konkurrere om de mest interessante utviklingsoppgavene i ESA.

Midlene skal også sørge for at vi kan høste av ESA-virksomheten ved å tilpasse teknologi og anvendelser mot globale kommersielle markeder og nasjonale brukerbehov.

Søknadsfristen for å søke om følgemidler for 2022 er **1. november 2021**.

Lenke til Romsenterets utlysning finner du her:

<https://www.romsenter.no/Vi-hjelper-med/OEkonomisk-stoette/Nasjonale-foelgemidler-2022>

ENDRING AV FORSKRIFTEN FOR NORSK ROMSENTER - HØRINGSNOTAT

NIFRO fikk i slutten av september tilsendt høringsnotat fra Nærings- og fiskeridepartementet angående «Forslag om opphevelse av forskrift om vedtekter for Norsk Romsenter og forslag til ny forskrift om tilskudd til nasjonale følgeprogrammer som forvaltes av Norsk Romsenter». NIFRO er blant høringsinstansene for denne endringen, sammen med en håndfull av NIFROs større medlemsbedrifter.

Dokumentene kan også finnes via følgende lenke:

https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/Horing_forslag_om_opphevelse/id2869591/

Bakgrunnen for endringsforslaget må sees i sammenheng med at NRS i 2020 fikk ny hovedinstruks, der bl a ordningen med et styre for etaten ble avvirket. En del andre endringer ble også gjort i denne sammenheng, disse er nærmere beskrevet i høringsnotatet.

Som en konsekvens av disse endringene har det også oppstått et behov for endring av regelverket for tilskudd til de nasjonale følgeprogrammene som forvaltes av NRS. Dette bevilges over Statsbudsjettets kap. 922, post 72; I 2020 ble det bevilget 22,2 mill. kroner til romrelatert teknologi- og tjenesteutvikling over denne posten. Forslagene til endring og begrunnelsen for den fremgår av notatet. En del av bestemmelsene i den gjeldende ordningen videreføres til den nye vedtekten, mens andre utgår enten fordi de allerede fremgår av Bestemmelser om økonomistyring i staten eller fordi de vil kunne fastsettes i departementets årlige tildelingsbrev til Norsk Romsenter.

I forslaget til ny forskrift ønsker departementet dessuten ikke å videreføre unntaket fra begrunnelsesplikt for vedtak knyttet til tildeling av nasjonale følgemidler. Dette fordi det vil være uheldig for tilskuddssøkere dersom de ikke får begrunnelse for vedtaket, spesielt dersom de får avslag på søknad.

I den gjeldende ordningen har det heller ikke vært anledning til å klage på avgjørelsene når det gjelder tildelingen. Nå foreslås imidlertid at det i den nye forskriften legges opp til at det vil være mulig å klage på feil ved saksbehandlingen og lovanvendelsen – men ikke adgang til å klage på Romsenterets faglige skjønnsutøvelse.

Som det fremgår, er høringsfristen for innspill til NFD **mandag 1. november**. Den enkelte medlemsbedrift står selvfølgelig fritt til å sende inn egne høringsuttalelser; i så fall vil jeg sette pris på å få gjenpart av disse. NIFRO kan også samordne innspillene på vegne av næringen; i så fall vil jeg gjerne ha innspill til Daglig leder innen **fredag 15. oktober**.

NYTT NIFRO-MEDLEM: BREDENGEN AS

BREDENGEN

Det er med stor glede vi kan ønske Bredengen AS velkommen som nytt medlem av NIFRO. Du kan bli bedre kjent med Bredengen her: <https://bredengen.no/>

Litt mer om Bredengen:

I over 20 år har vår leverandør HUBER + SUHNER designet og produsert avanserte mikrobølgekomponenter som tilbyr fremragende elektrisk og mekanisk ytelse. En nøye balansert portefølje av passive komponenter tilbyr velprøvde løsninger for romfarts- og bakketestapplikasjoner opp til 90 GHz. Vi tilbyr et komplett spekter av komponentmaterialer og ledende termineringsmetoder for kontakter som sikrer pålitelig ytelse av våre produkter i selv de mest ekstreme miljøer. Dra nytte av vår ekspertise innen produksjon av mikrobølgekabelmontasjer og komponenter.

Våre komponenter er installert i flere applikasjoner som er i drift per dags dato. Kunder er bla. Kongsberg Defence & Aerospace, ESA, NASA, Airbus og Boeing.

Noen nøkkelprodukter

- **Cable qualification**
 - MIL-DTL-17
- **Connector qualification**
 - MIL-PRF-39012
 - MIL-PRF-31031
- **Cable assembly qualification**
 - MIL-PRF-55427
- **Space qualification**
 - MIL-STD-1547
 - MIL-STD-790
 - NASA EEE-INST-002 LEVEL 1
 - ESA 3902
 - ESA 3402
- **Adaptor qualification**
 - MIL-PRF-55339

Kontaktperson:

Kenneth Haugseth, Business Area Manager Aerospace, Space & Defence
Mobil: +47 917 50 727, E-post kh@bredengen.no

EIDEL HAR BLITT IDENTIFISERT SOM EN AV TOPP 10 TEKNOLOGIBEDRIFTER I EUROPA INNEN SATELLITTEKNOLOGI

I september-utgaven av Aerospace & Defence Review, er EIDEL kommet med på en meget eksklusiv liste over Europas topp 10 «satellite tech solution providers»!

EIDEL har laget en nyhetssak om dette her:

[EIDEL named top satellite tech provider in Europe 2021 - Eidel - Engelsk](#)

På denne lenken kan du også hele intervjuet med administrerende direktør Truls O. Andersen i EIDEL.

NIFRO gratulerer!